

РЕШЕНИЕ

№ 1179

гр. София, 29.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО III ВЪЗЗИВЕН БРАЧЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на деветнадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Любомир Луканов

Членове: Клаудия Р. Митова
Петя Попова

при участието на секретаря Ирина Ст. Василева
като разгледа докладваното от Любомир Луканов Въззивно гражданско дело
№ 20231100506338 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на Част втора, Дял втори, Глава двадесета от Гражданския процесуален кодекс (ГПК), вр. с чл. 17, ал. 5 от Закона за защита от домашното насилие (ЗЗДН).

Образувано е по въззивна жалба на ответника К. Х. Х., чрез пълномощника си – адв. К. К. от САК, срещу решение № 4156/20.03.2023г. по гр. дело № 59420/2022 г. по описа на Софийския районен съд, 117 състав. Съдебното решение се обжалва изцяло. Иска се същото да бъде отменено и се остави без уважение молбата за защита и да не се издава заповед за защита.

В жалбата са изложени твърдения за неправилност на постановеното решение поради съществено нарушение на съдопроизводствените правила, на материалния закон и необоснованост.

В срока по чл. 17, ал. 4 от ЗЗДН въззиваемата страна - малолетния Х. К. Х., действащ чрез своята майка и законна представителка Г. С. Д., не е подал отговор на въззивната жалба.

В открито съдебно заседание въззивникът, редовно призован, лично и чрез пълномощника си поддържа въззивната жалба. Претендира разноси и представя списък по чл. 80 от ГПК.

В открито съдебно заседание въззиваемата страна, чрез упълномощен представител оспорва въззивната жалба и пледира за потвърждаване на обжалваното

решение.

Във въззивното производство не са събрани нови доказателства.

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства, становищата и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 2 от ГПК, намира от фактическа и правна страна следното:

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 17, ал. 1 от ЗЗДН от ответника в първоинстанционното производство, имащ правен интерес от обжалването, и е насочена срещу подлежащ на въззивно обжалване по силата на чл. 258 от ГПК, във вр. с чл. 17 от ЗЗДН, валиден и допустим съдебен акт. По изложените съображения съдът приема, че въззивната жалба е допустима и редовна, поради което следва да се разгледа по същество.

Съгласно нормата на чл. 269 от ГПК, приложима в настоящото производство по препращащата разпоредба на § 1 от Заключителните разпоредби на ЗЗДН, въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Обжалваното първоинстанционно решение е валидно, тъй като не е постановено в нарушение на правни норми, които регламентират условията за валидност на решенията – постановено е от съд с правораздавателна власт по спора, в законен състав, в необходимата форма и с определеното съдържание. Решението е и допустимо, тъй като са били налице положителните предпоставки и са липсвали отрицателните за предявяване на молбата за защита, а съдът се е произнесъл именно по молбата с която е бил сезиран, поради което няма произнасяне в повече от поисканото.

Делото пред първата съдебна инстанция е образувано по молба на Г. С. Д., действаща като майка и законна представителка на малолетния Х. К. Х. – за защита от домашно насилие, извършено на 02.10.2022г. в гр. София, до църквата „Рождество Х.о“, находяща се в ж.к. „Младост 3“, описано в молбата за защита.

Ответникът е оспорил твърдението, че е извършил процесното насилие. Неоснователно е възражението на ответника, че молителят не е спазил срока по чл. 10, ал. 1 от ЗЗДН (в приложимата редакция изм. - ДВ, бр. 102 от 2009 г., в сила от 22.12.2009г.). Видно от отбелязването в регистратурата на съда, молбата за защита е с дата 03.11.2022г., но се установява, че същата е изпратена по електронен път на 02.11.2022г. от пълномощника на молителя (лист 2 от делото на СРС). Съобразявайки нормите на чл. 62, ал. 1, изр. 1 от ГПК и чл. 62, ал. 2, изр. 1 от ГПК следва да се приеме, че срокът по чл. 10, ал. 1 от ЗЗДН не е пропуснат.

С обжалваното решение, постановено по гр. дело № 59420/2022 г. на СРС, 117 състав, съдът е издал заповед за защита на основание чл. 15, ал. 2 от ЗЗДН, като е задължил на основание чл. 5, ал. 1, т. 1 от ЗЗДН К. Х. Х. да се въздържа от извършване на домашно насилие спрямо Х. К. Х.. Предупредил е на основание чл. 21, ал. 3 от ЗЗДН К. Х. Х., че при неизпълнение на издадената заповед полицейският орган е длъжен да го задържи и незабавно да уведоми органите на прокуратурата. Наложил е на основание чл. 5, ал. 3 от ЗЗДН на К. Х. Х. глоба в размер на 500,00 лв., платима в полза на държавния бюджет. Осъдил е ответника да заплати и разноски по сметка на СРС в размер на 80 лева.

Настоящият въззивен състав, като прецени приетите относими доказателства по делото и обсъди доводите на страните по реда на въззивното производство, прие следното:

Въззивната жалба е основателна.

Уважаването на молба за защита по реда на ЗЗДН изисква по указания в закона ред да бъде установен осъществен спрямо молителя конкретен акт на домашно насилие по смисъла на чл.2 от ЗЗДН. Домашно насилие може да бъде установено само при кумулативното наличие на две предпоставки, а именно: 1) осъществен от съответното лице - ответник по молбата за защита, противоправен и умишлен насилствен акт в някоя от формите, описани в чл. 2, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗДН, насочен спрямо друго лице – молителят в производството по ЗЗДН, и установен по своето естество, време и място на извършване, и 2) наличие между тези лица на правна, фактическа и/или родствена връзка от изброените в чл. 3 от ЗЗДН.

Страните не спорят, че молителят е лице в родствена връзка с ответника, който е негов възходящ и попада в хипотезата на чл. 3, т. 4 от ЗЗДН. Но от доказателствата по делото не може да се обоснове извод да е установена първата от кумулативните предпоставки за уважаване на молбата за защита.

С разпоредбата на чл.13, ал.2, т.3 от ЗЗДН (в приложимата редакция Изм. - ДВ, бр. 101 от 2019г.) на декларацията по чл.9, ал.3 от ЗЗДН е придадено доказателствено значение, а съгласно чл.13, ал.3 от ЗЗДН при липса на други доказателства, съдът издава заповед за защита от домашно насилие само на основание приложената декларация.

Декларацията по чл. 9, ал. 3 от ЗЗДН, която макар и да съдържа данни за извършителя на насилието, както и за мястото, времето и начина на извършване на последното, не представлява годно доказателствено средство за установяване на твърдения от молителя насилнически акт, тъй изхожда от Г. С. Д., действаща като майка и законна представителка на малолетния молител, но не и от малолетния Х. К. Х..

Изявлението за съществуването на определен кръг от факти, което е предмет на декларацията по чл. 9, ал. 3 от ЗЗДН има характера на лично волеизявление на лицето, което твърди да е пострадало от акт на домашно насилие. Това волеизявление на пострадалото лице не може да бъде заместено от волеизявление на негов представител, доколкото наказателната отговорност, която следва при деклариране на неверни обстоятелства е лична. Именно предвидената наказателна отговорност за деклариране на неверни факти пред съд, е предпоставката, която дава на декларацията съответната доказателствена стойност в производствата по ЗЗДН. От тълкуването на разпоредбите уреждащи този вид писмено доказателство се налага извод, че след като декларацията не е подписана от търсещия защита по ЗЗДН, то тя не установява релевантни за спора факти и следва да се изключи от доказателствената съвкупност. Т.е. декларацията, изхождаща от Г. С. Д., като майка и законен представител на малолетното дете Х. К. Х., е недопустимо доказателствено средство (т.е. такова, което не е предвидено в закона) – съгласно чл. 9, ал. 3 от ЗЗДН към молбата по чл. 8, т. 1 се прилага и декларация от молителя за извършеното насилие, но в настоящия случай молителят Х. К. Х. е малолетен, т.е. не е навършил 14-годишна възраст, и липсва законоустановена възможност неговият законен представител да декларира извършено насилие.

Следва да се отбележи също, че от показанията на свидетелите, разпитани от първоинстанционния съд, се установява единствено, че свидетелите не са били очевидци на процесния инцидент на 02.10.2022г. в гр. София, до църквата „Рождество Х.о“, наоѓаща се в ж.к. „Младост 3“, а са възприели състоянието на малолетното дете Х. К. Х., след времето, в което се твърди, че по отношение на детето е осъществяван акт на домашно насилие. Доколкото свидетелите не са присъствали на твърдяното деяние, а са го възприели по разказите на детето, или по-късно са възприели субективно състоянието на дете Х., съдът не може да приеме случилото се за безспорно установено. Тези показания не носят конкретна информация, относно времето, мястото

и авторството на процесното деяние, а съдържат основно факти, касаещи поведението и развитието на детето. Следва, че от събраните в първата инстанция гласни доказателствени средства не се установява извършения акт на домашно насилие на 02.10.2022г. в гр. София, до църквата „Рождество Х.о“, находяща се в ж.к. „Младост 3“ от въззивника К. Х. Х. по отношение на молителя. Показанията на разпитаната свидетелка Мария К.а Х.а не следва да бъдат кредитирани, тъй като тя преразказва наученото от молителя, а не пресъздава пред съда свои лични възприятия за процесния инцидент на 02.10.2022г. в гр. София, до църквата „Рождество Х.о“, находяща се в ж.к. „Младост 3“. Твърденията на страните (за настъпването на изгодни за тях факти) подлежат на доказване с доказателствените средства по ЗЗДН и ГПК, но не са доказателствено средство и не обвързват съда да приеме за установени релевантните за спора факти.

Следва, че от събраните в първоинстанционното производство доказателства не се установи К. Х. Х. да е извършил акт на физическо домашно насилие на 02.10.2022г. в гр. София, до църквата „Рождество Х.о“, находяща се в ж.к. „Младост 3“ спрямо молителя Х. К. Х..

По изложените съображения настоящият въззивен състав приема, че въззивната жалба на ответника К. Х. Х. е основателна.

Поради несъвпадане на приетите от двете инстанции правни изводи, въззивният съд изцяло отменя обжалваното решение, като неправилно, постановено в нарушение на материалния закон и при допуснато съществено нарушение на съдопроизводствените правила, а молбата за защита по ЗЗДН на малолетния Х. К. Х., съдът оставя без уважение. С влизането в сила на настоящото решение заповедта за незабавна защита от 04.11.2022г. по чл.18, ал.1 от ЗЗДН престава да действа (арг. от чл. 19 от ЗЗДН).

Съгласно нормата на чл. 17, ал. 6 от ЗЗДН настоящият съдебен акт е окончателен и не подлежи на касационно обжалване.

По разноските във въззивното производство:

Разноски са претендирани своевременно от страните, поради което съдът дължи произнасяне.

Въпреки изхода на въззивното дело, държавната такса за молбата за защита на молителя Х. К. Х. и разноските по делото пред СРС, както и държавната такса за въззивната жалба срещу първоинстанционното решение, трябва да останат в тежест на бюджета на съда, тъй като това лице не е навършило 18-годишна възраст (арг. от чл. 11, ал. 3 in fine от ЗЗДН).

С оглед споделяната от настоящия състав съдебна практика обективирана в определение № 264 от 27.07.2018 г. по гр. д. № 1249/2018 г. на ВКС, IV г. о., ГК, въведеното с разпоредбата на чл. 11, ал. 3 от ЗЗДН изключение касае само държавната такса и разноските по делото, т. е. по производството, но не и разноските направени от другата страна за осигуряване на защитата си по делото. По отношение на тези разноски се прилага разпоредбата на чл. 78 от ГПК. От посочената разлика между дължимостта на такси и разноски за извършването на съдопроизводствени действия, които страната е поискала и отговорността за разноските, които насрещната страна е направила при неблагоприятен изход на делото не следва извода, че нормата на чл. 11, ал. 3 от ЗЗДН дерогира приложението на общото правило на чл. 78 от ГПК. Това е така, тъй като държавата освобождава от заплащане на публични задължения - такси и разноски, но не и от частни задължения, каквото е отговорността за разноски, която по своя характер е деликтна.

За настоящото въззивно производство от въззивника К. Х. Х. са представени

доказателства за платени разноски за адвокатско възнаграждение в размер от 800 лева, което е видно от платежното нареждане за плащане на сумата по банков път (л.51 от делото).

По изложените съображения съдът осъжда молителя да заплати на въззивника сумата от 800 лв. – разноски за адвокатско възнаграждение пред въззивната инстанция.

Така мотивиран, Софийски градски съд, Гражданско отделение, III въззивен брачен състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло съдебно решение № 4156 от 20.03.2023г. по гр. дело № 59420/2022 г. по описа на Софийски районен съд, 117 състав и вместо него **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ молбата на Х. К. Х., ЕГН *****, действащ чрез своята майка и законен представител Г. С. Д., ЕГН *****, за издаване на заповед за съдебна защита срещу К. Х. Х., ЕГН *****, за деяние от 02.10.2022г., и

ОТКАЗВА ДА ИЗДАДЕ ЗАПОВЕД ЗА СЪДЕБНА ЗАЩИТА на Х. К. Х., ЕГН *****, с която на ответника К. Х. Х., ЕГН ***** да бъдат наложени мерките по чл. 5, ал. 1 от Закона за защита от домашното насилие, за деяние от 02.10.2022г.

ОСЪЖДА Х. К. Х., ЕГН *****, действащ чрез своята майка и законен представител Г. С. Д., ЕГН *****, на основание чл. 11, ал. 3 от ЗЗДН, да заплати на К. Х. Х., ЕГН ***** сумата от 800 (осемстотин) лева – разноски за адвокатско възнаграждение по въззивно гр. дело № 6338/2023г. по описа на Софийски градски съд, Гражданско отделение, III въззивен брачен състав.

Препис от решението да се изпрати на РУ – СДВР по местоживееене на страните, за сведение.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____